

Wijk bij Duurstede, 4 juni 2023

Betreft: Advies over de ‘Strategische kaders Werk en Inkomen 2024-2027’ n.a.v. uw verzoek van 24 april.

Geachte college,

Ter voorbereiding van dit advies heeft de werkgroep Werk en Inkomen & Armoede veel tijd en energie gestoken in het voorbereiden van dit advies. Zij hebben onder andere deelgenomen aan de regionale informatieavond van 29 maart en overleggen met Adviesraden uit de regio.

De strategische kaders kennen een lokale en een regionale component, vandaar dat dit advies is opgedeeld in twee stukken. Het regionale deel in goede samenwerking met de collega adviesraden; dit gedeelte zal in alle deelnemende gemeentes in het advies worden opgenomen en een lokaal deel, specifiek toegespitst op Wijk bij Duurstede

Wij zijn benieuwd hoe u de adviezen in de definitieve versie zult verwerken.

Omdat niet het beleid maar de uitvoering ervan het verschil voor onze inwoners zal maken, zijn we benieuwd hoe de rapportage daarvan zal plaatsvinden.

Advies ‘Strategische agenda Participatiewet 2024-2027 – regionale component

Algemeen

De ASD onderschrijft de in de notitie opgenomen sociale kaders voor uitvoering van de Participatiewet. In het bijzonder de nieuwe uitgangspunten om de inwoner centraal te stellen en de integrale aanpak spreken ons aan.

Tegelijkertijd zijn er enige punten waarvoor wij uw aandacht vragen. Hierover is ook gesproken in het halfjaarlijkse Regionale ZOU-overleg d.d. 5 april 2023 en zij worden door alle daarin participerende gemeenten gedeeld.

1. Nadere invulling/ concretisering

Gelet op het algemene karakter van strategische notities, gaat de ASD ervanuit dat de kaders nog nadere invulling krijgen. Bijvoorbeeld ten aanzien van de wijze waarop aan bovenstaande nieuwe uitgangspunten en de in de Kamerbrief van de minister SZW d.d. 28 november 2022 (over de stand van zaken Participatiewet in balans) genoemde maatregelen uitvoering zal worden gegeven. De ASD wordt hiervan graag op de hoogte gehouden. Vanzelfsprekend zijn wij ook bereid hierin mee te denken.

2. Communicatie

Het belang van communicatie, zowel intern als richting cliënten, kan niet worden overschat. Zoals verwoord in de Kamerbrief is het vertrekpunt van het contact met de burger gestoeld op vertrouwen in plaats van wantrouwen. We hechten dan ook groot belang dat vanuit instanties als de RSD wordt uitgaan van de goede wil van de inwoner. Advies is om bij de uitwerking van de strategische kaders nadrukkelijk aandacht te besteden aan monitoring en regie ten aanzien van de juiste bejegening en communicatie richting cliënten. Zodat dit in lijn is met de vertrekpunten van de Kamerbrief en genoemde uitgangspunten van de Strategische kaders. Ook is een goede samenwerking binnen de RSD noodzakelijk voor de kwaliteit van de uitvoering, mede om interpretatieverschillen te voorkomen. En zouden, met inachtneming van de AVG, hiaten in noodzakelijke, bredere (schuld)hulp beter zichtbaar moeten worden.

3. Sturing

Het doel van de notitie is om sturing te geven aan de RSD. Wij zijn geïnteresseerd in de ideeën die u hierbij heeft. De tot op heden geleverde cijfermatige rapportages bijvoorbeeld, geven onzes inziens een te beperkt beeld van de uiteindelijk behaalde resultaten. Zij geven immers geen inzicht in welke instrumenten succesvol zijn ingezet en welke minder goed werken, alsmede voor welk 'type' cliënt dit geldt.

In dit verband vraagt de ASD zich af of er ook wordt gekeken naar succesvolle voorbeelden uit andere gemeenten, zoals de Beroepentuin in Utrecht.

Gezien de lange geschiedenis van de WSW-bedrijven met de daarbinnen gegroeide werkwijzen, zal een cultuuromslag noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan de eisen uit de Strategische agenda en de in de Kamerbrief beoogde maatregelen. Een blik naar buiten kan helpen het al aanwezige instrumentarium te moderniseren en uit te breiden.

4. Doel BIGA

Bovenstaande sluit aan bij een constatering van de ASD dat de BIGA een sociaal ontwikkelbedrijf voor medewerkers zou moeten zijn. De gemeente kan als aandeelhouder stimuleren dat er bij BIGA naast productie, voldoende aandacht en ruimte is voor het ontwikkelingsdoel. Zo hebben cliënten met een technische achtergrond bijvoorbeeld behoefte aan een voor hen meer passende activiteit dan werk in de groenvoorziening, schoonmaak of op een zorgboerderij. Er lijkt een breder instrumentarium beschikbaar dan wel nodig dan tot nog toe gehanteerd.

5. Vrijwilligers

Bij schuldhelpverlening zijn vrijwilligers vaak het eerste aanspreekpunt en is hun aandacht voor de cliënt de start van een heel traject. Helaas moet de ASD constateren dat deze groep en de rol die hij speelt volledig onvermeld blijft in de notitie, terwijl die van cruciaal belang is. Mede in het licht van toenemende personeelstekorten zijn de vrijwilligers onmisbaar. Wij bevelen dan ook aan ze een plek te geven in de notitie en in ieder geval op te nemen in het schema op pagina 11.

6. Inwoner centraal/ integrale aanpak

Het vertrekpunt om de inwoner centraal te stellen en de voorgenomen integrale aanpak, alsmede de beoogde landelijke plannen zullen tot een aanpassing van de dienstverlening leiden.

Het betrekken van cliënten, die aan den lijve ondervinden wat de uitvoering van de Participatiewet voor hen betekent, kan in dit verband interessante inzichten bieden. Dat er, ook op andere terreinen, het nodige licht kan zitten tussen beleid en uitvoering is genoegzaam bekend.

Ook het betrekken van vrijwilligersorganisaties die zich met schuldhelpverlening bezighouden, zoals ouderenbonden en Humanitas, kan bijdragen aan een completer beeld van de concretisering van beleid in de praktijk.

Tot slot wenst de ASD u succes bij de nadere uitwerking en implementatie van deze Strategische agenda. Waar nodig en gewenst zijn wij graag bereid hieraan een bijdrage te leveren in de vorm van overleg of nadere advisering.

Advies voor de lokale component 'Strategische kaders Werk en Inkomen 2024-2027'

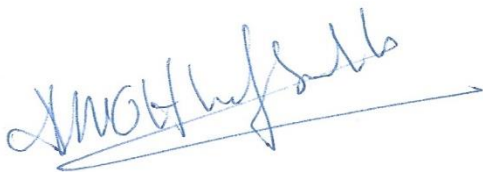
Inspiratie:

1. Wijk heeft een lange traditie van ontmoetingsplekken (Utopia/Kronkel/Wijkhuis/Wijkse Inloop). Na het sluiten van de Wijkse Inloop is er geen vervangende plek gekomen. De ontmoetingsplekken zijn ook van belang omdat de inwoner hier de eerste stappen kan maken in de participatiecarrière.
2. Een statushouder gaat met vluchtelingenwerk naar de toegewezen huisvesting. Hij/zij richt deze in met spulletjes die door vrijwilligers opgepimpt zijn. Vrijwilligers ondersteunen nieuwe en laag geletterde Wijkenaars in taalzaken. Als een Wijkenaar het financieel moeilijk krijgt, staat Grip op de Knip klaar om te helpen. De voedselbank versterkt gezonde voeding. Burgemeester Iris Meerts benoemde in haar recente blog "Vrijwilligers vormen het hart van onze gemeenschap".
3. De nota verwijst naar het magazine "Meedoen is maatwerk". De Wijkse bijdrage beschrijft met trots de Wijkse Inloop "het toonbeeld van waarom goede samenwerking lokaal veel effect heeft." In 2020 gestart door twee enthousiaste wethouders, bestaat de Wijkse Inloop niet meer. Geen vrije inloop meer, geen Kunstkwast, geen vrijwilligers en inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt.
4. Er is veel communicatie vanuit de Gemeente, vaak geïnspireerd op de actualiteit. Zo verwijst een bericht voor de minima via de RSD naar de formulierenbrigade en de zes locaties in Zeist waar die actief is.

Adviezen:

1. Met het sluiten van de Wijkse Inloop mag dan de plek weg zijn, de behoefte zal er nog steeds zijn. Een ontmoetingsplek kan ook bewoners buiten de eigen bubbel bij elkaar brengen en mogelijk de gesegmenteerde inwoners verbinden.
2. Het zijn de vrijwilligers die het sociaal domein invulling geven. Geef ze de credit die ze verdienen in de tekst en visualiseer hun rol in afbeelding 2.
3. Laten we zuinig zijn op de Wijkse initiatieven. Laten we goede initiatieven als de Wijkse Dienst, de Kansfabriek, de Krommerijnder, Dorestat 1 en anderen helpen continuïteit te bieden.
4. De Wijkse inwoner zal in veel gevallen beter gediend zijn met een verwijzing naar Grip op de Knip. Het scheelt een retour naar een onbekende locatie in Zeist en het levert lokale kennis van mogelijkheden. Maak een lijst van voorkeur oplossingen.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Gonny Olthof-Snellink

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Wijk bij Duurstede